

Pohorelský hlásnik 2020/02

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XVI.; FEBRUÁR 2020; - ZADARMO -

Klesanie počtu obyvateľov pokračuje

V Pohorele sa v roku 2019 narodilo 14 detí (6 chlapcov a 8 dievčat). Zomrelo 29 obyvateľov (13 mužov a 16 žien).

Do obce sa prisťahovalo 15 obyvateľov (6 mužov a 9 žien), odsťahovalo sa 20 (9 mužov a 11 žien).

Ku koncu roka mala naša obec 2172 obyvateľov (osôb prihlásených na trvalý pobyt v obci) – z toho mužov 1026 a žien 1146.

V obci je 237 obyvateľov (125 chlapcov a 112 dievčat) v predproduktívnom veku (0-14 rokov; vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne) – čo je 10,91%; 1432 (707 mužov a 725 žien) v produktívnom veku (15-65 rokov; vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívne) – 65,93%; 503 (194 mužov a 309 žien) v poproduktívnom veku (nad 65 rokov; vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívne) – 23,16%.

Detí mladších ako 6 rokov je 96 (48 chlapcov a 48 dievčat).

Priemerný vek obyvateľov Pohorelej je 45,57 rokov.

Obyvateľstvo podľa časti obce:

	SPOLU	Pohorelá	Poh. Maša
narodení	14	14	-
		(z toho Za Hronom 4)	-
zosnulí	29	22	7
		-	(z toho DSS 1)
prisťahovaní	15	15	-
odsťahovaní	20	19	1
k 31.12.2019	2172	1925	247
(pozn: DSS = Domov sociálnych služieb)		(z toho Za Hronom 162)	(z toho DSS 84)

Obyvateľstvo podľa veku:

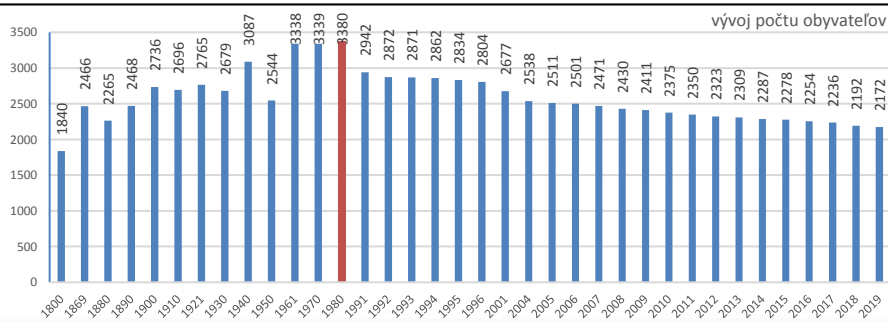
	SPOLU	muži	ženy
do 6 rokov	96	48	48
6 - 14	141	77	64
15 - 17	47	29	18
18 - 29	250	139	111
30 - 39	290	152	138
40 - 49	359	170	189
50 - 59	310	139	171
60 - 69	344	155	189
70 - 79	246	101	145
80 - 89	80	13	67
nad 90	9	3	6

OSLAVY 75. VÝROČIA OSLOBODENIA OBCE

Výbor Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Partizánskej brigády Jánošík Pohorelá Pohorelá spolu s Obecným úradom v Pohorele v nedeľu 26. januára veľkolepo oslávil oslobodenie obce Rumunskou armádou, ktoré sa udialo 29. 1. 1945. Za priaznivého počasia sa na pietnom akte pri pomníku padlých v oboch svetových vojnách zúčastnilo 98 občanov. Po zapálení sviečok predseda ZO Ján Lakanda, privítal všetkých prítomných a hostí – starostku obce, predsedu a tajomníka Oblastného výboru SZPB v Brezne Ing. Jaroslava Demiana a Jána Šuleja.

Po položení venca a po štátnej hymne, ktorú zaspievala Mužská spevácka skupina Kráľova hoľa, sa zúčastneným prihovorila starostka obce Ing. Janka Tkáčiková. Pripomenula krutosti spôsobené fašistami počas II. svetovej vojny a odvahu všetkých vojakov a obyvateľov, ktorí položili svoje životy v priebehu vojny. Zároveň poukázala na odkaz tejto pohnutej doby, aby bola poučením pre mladú generáciu v nezabúdaní a uctievaní si obetí a aby stále mali na pamäti obľudnosti akejkolvek vojny. Na záver prejavu vyzvala všetkých prítomných na minútu ticha za všetky vojnové obete.

V nasledujúcom programe vystúpili s aktuálnymi básňami žiaci ZŠ s MŠ Pohorelá a po nich krojovaná MSSK Kráľova hoľa za doprovodu harmonikára Jožka Matúša. Svojimi povstaleckými piesňami rozospievali celé publikum. Rezkými bojovými piesňami nás vypravadili v dobrej nálade na členskú schôdzu, ktorá pokračovala v školskej jedálni.

Horehronské podolie; foto: Pavel Siman

PODJIATIA V OBCI POHORELÁ

15.2. FAŠIANGOVÁ ZABIJAČKA FAŠIANGOVÝ KARNEVAL FAŠIANGOVÁ ZÁBAVA

areál amfiteátra od 12:00 hod.

16.2. ŠK Orlová – ŠK Slovan Modrý Kameň

súťažné stretnutie 7. kola krajskej šachovej
4. ligy C21 – školská jedáleň od 10:00 hod.

Memoriál pohorelských rubárov
64. výročie obetí lavínového nešťastia
v Kulichovej doline v roku 1956
**XXVI. MAJSTROVSTVÁ POHORELEJ
v NOHEJBAL**
TROJCELENNÝCH DRUŽSTEV NEREGISTROVANÝCH HRÁČOV
v sobotu 7. marca 2020
o 9³⁰ hodine v telocvični ZŠsMŠ
(prezentácia 9³⁰ - 9⁴⁵)
8³⁰ hod. - pietny akt v miestnom cintoríne pri hrobách
tragicky zosnulých lesných robotníkov.

29.3. ŠK Orlová – Klopáčka ŠK B.Štiavnica

súťažné stretnutie 9. kola krajskej šachovej
4. ligy C21 – školská jedáleň od 10:00 hod.

informácie o podujatiach na www.pohorela.sk

CELOROČNE

NÁCVIKY A TRÉNINGY V TELOCVIČNI:

CVIČENIE SENIOROV

Utorok 15:00 – 16:00

NOHEJBAL

Utorok a Sobota 18:00 – 20:00

FUTBAL

Streda 18:00 – 20:00

VOLEJBAL

Piatok: žiaci 16:00 – 18:00, dospelí 18:00 – 20:00

26. decembra usporiadal Šachový klub Orlová Pohorelá ŠTEFANSKÝ TURNAJ V RAPID-ŠACHU. Zúčastnilo sa ho 28 hráčov. Z celkového víťazstva sa tešil Peter Kolesár z TJ Mladost Žilina pred druhým Františkom Toppom z Liptovskej šachovej školy a tretím Júliusom Bellom zo ŠO Podrezová.

Umiestnenie hráčov domáceho šachového klubu:

6. Jozef Kanoš, 7. Slavomír Hazák, 10. Peter Kanoš, 12. Jaroslav Babnič, 15. František Baloha, 17. Milan Baksá, 18. Jozef Hruška, 25. Adam Kanoš, 27. Ondrej Caban, 28. Miroslav Dudáš.

Termíny zberu plastov

25. 2. 24. 3.

Zbierajú sa len **ŽLTÉ PLNÉ**
a **zaviazané vrecia**. (Nezabudnite plastové
fľaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem!)
Plasty sa zbierajú každý štvrtý utorok.

Termíny zberu

zmesového komunálneho odpadu

12.2. 26.2. 11.3. 25.3.

Žiadame občanov, aby si **nádoby vložili pred
brány už deň vopred!** Zbiera sa od 7:00 hod.!
Komunálny odpad sa zbiera každú druhú stredu.

Verejná zbierka "Lepšia ambulancia"

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti Merci, n.o. po zvážení možnosti dospieť k názoru a rozhodol sa, že poplatky, ktoré môže v rámci výkonov vo svojich ambulanciách vyberať od pacientov, vyberať nebude. Zdravotnú starostlivosť bude poskytovať svojim pacientom bezplatne.

Zároveň Merci, n.o. organizuje počas roka od 1.2.2020 do 31.1.2021 verejnú zbierku "Lepšia ambulancia" na skvalitnenie zdravotnej starostlivosti. Zbierka je riadne zapísaná v Registri verejných zbierok (č. 602-2020-001460).

V rámci tejto verejnej zbierky majú občania možnosť dobrovoľne prispieť na skvalitnenie zdravotnej starostlivosti. Zbierka prebieha v označených pokladničkách v ambulanciách n.o. Merci v Pohorele a v Helpe.

Vianočný volejbal

Pre deviatakov a učiteľov bol 20. december 2019 špeciálnym dňom. Žiaci nesedeli v laviciach a učiteľia nestáli pred katedrou. Ako je už pred Vianocami zvykom, postavili sa proti sebe a zmerali si sily vo volejbale.

Zápas sa odohral v našej telocvični, kde deviatakov aj učiteľov podporovali ostatní žiaci s vopred pripravenými transparentami. Obe družstvá sa snažili získať víťazstvo na svoju stranu, nakoniec sa to podarilo učiteľom.

Za učiteľov bojovali: Mgr. Jozef Šajša, Mgr. Erika Bialiková, Mgr. Marianna Kalmanová, Ing. Katarína Kanošová, Mgr. Žaneta Holková, Mgr. Henrieta Pocklanová a Mgr. Andrea Kriaková.

Za deviatakov bojovali: Petra Kantorisová, Tomáš Antol, Marek Šarišský, Peter Pletka, Alexandra Petrová, Sára Bláhová, Jakub Tomala, Samuel Pompura a Matej Vojtko.

Zápas rozhodoval bývalý žiak Róbert Tlučák.

MAJSTROVSTVÁ POHORELEJ V STOLNOM TENISE

V sobotu 28. decembra usporiadalo Občianske združenie OPORA Pohorelá v miestnej telocvični stolnotenisový turnaj o Majstra Pohorelej.

V mužskej kategórii sa turnaja zúčastnilo 12 hráčov, ktorí v základnej časti rozdelení do dvoch skupín odohrali napínavé zápasy na tri víťazné sety systémom každý s každým. Prví dvaja zo skupín postúpili do finálovej štvorky. Po záverečných zápasov sa z celkového víťazstva a titulu Majstra Pohorelej tešil Jaroslav Schiller, ktorý celým turnajom prešiel bez straty jediného setu. Na druhom mieste sa umiestnil Michal Tlučák, na treťom Juraj Polák a na štvrtom obhajca titulu Ján Buvala.

Juniorská kategória bola v podstate s medzinárodnou účasťou. Traja hráči tiež odohrali turnaj systémom každý s každým na tri víťazné sety a svojimi výkonmi rozhodli o konečnom umiestnení: 1. Jozef Haľak (Česká republika), 2. Šimon Petro (Rakúsko), 3. Jozef Šajša (Slovensko).

Organizátori turnaja aj touto cestou ďakujú sponzorom a partnerom:

ZŠ s MŠ Pohorelá

brantner
ENVIRONMENTAL FACILITY SERVICES

OPORA
OBČANSKÉ ZDRUŽENIE
POHORELÁ

Informácie pre voliča

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky sa uskutočnia v sobotu 29. februára v čase od 7:00 do 22:00 hod.

V obci Pohorelá sa volebné miestnosti pre okrsk 1 a okrsk 2 nachádzajú v spoločenskej miestnosti na prízemí Obecného úradu v Pohorelej – v novej budove pri amfiteátri (bývalá materská škola - vchod zo západnej strany od cestovinyárne).

V miestnej časti Pohorelská Maša je volebná miestnosť pre okrsk 3 v budove Lesnej správy.

Voliteľ je povinný po príchode do volebnej miestnosti preukázať svoju totožnosť predložením občianskeho preukazu. Ak bol voličovi vydaný hlasovací preukaz, predloží s občianskym preukazom aj hlasovací preukaz.

Od volebnej komisie dostane hlasovacie lístky a prázdnu obálku, prevzatie potvrdí vlastnoručným podpisom do zoznamu voličov. V osobitnom priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov volič vyberie jeden hlasovací lístok. Tento môže bez ďalšej úpravy vložiť do obálky alebo na vybranom hlasovacom lístku môže volič zakrúžkovaním poradového čísla kandidáta, ktorému dáva prednosť. **Zakrúžkovať môže poradové číslo najviac štyroch kandidátov.**

Voliteľ, ktorý sa zo závažných zdravotných dôvodov nemôže dostaviť do volebnej miestnosti, môže požiadať o hlasovanie do prenosnej volebnej schránky. Túto požiadavku je potrebné nahlásiť na obecný úrad alebo v deň konania volieb v dostatočnom predstihu okrskovej volebnej komisii.

Voliteľ je povinný odložiť nepoužitý alebo nesprávne upravený hlasovací lístok do na to určenej zapečatenej schránky, inak sa dopustí priestupku, za ktorý mu bude uložená pokuta 33 eur.

Blížšie informácie o voľbách nájdete na stránke Ministerstva vnútra SR <http://www.minv.sk/?volby-nrsr> a na webovom sídle obce www.pohorela.sk.

ČLENSKÁ SCHÔDZA ZO SZPB PB JÁNOŠÍK

Začiatok schôdze, ktorá sa konala v nedeľu 26. januára v školskej jedálni, patrila spevákom, ktorí preniesli pozitívnu atmosféru osláv oslobodenia aj na rokovanie členskej schôdze Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Partizánskej brigády Jánošík Pohorelá. Rokovanie otvoril podpredseda ZO Ján Šulej a privítal na rokovaní predsedu Oblastného výboru Ing. Jaroslava Demiana a starostku obce Ing. Janku Tkáčikovou, ktorá je aj našou členkou. Pritomných oboznámil s programom a vyzval ich na minúta ticha za členov ZO zomrelých v roku 2019.

Rokovanie prebiehalo podľa schváleného programu. V správe o činnosti predsedu ZO Ján Lakanda uviedol údaje o stave členskej základne - v roku 2019 bolo prijatých 17 nových členov, k 31.12.2019 má organizácia 216 členov. Pokračoval aktivitami výboru a členov počas celého roka na podujatia vyšších orgánov SZPB a hlavne spomenul podujatia, ktoré organizovala ZO a uviedol aj účasť členov na jednotlivých podujatiach. Zoznámil rokovacie plénum s výsledkami hospodárenia v roku 2019 a s rozpočtom na rok 2020. Plán práce výboru a Kalendár hlavných podujatí bol ako pracovný materiál na jednotlivých stoloch, s ktorým sa mohli oboznámiť všetci prítomní členovia.

V diskusii vystúpil predseda ZO, ktorý informoval o novoročnom rokovaní so starostkou obce a riaditeľom ZŠ s MŠ Pohorelá Mgr. Jozefom Šajšom a učiteľkou dejepisu Ing. Annou Pravotiakovou. Rokovali o možnom vytvorení Klubu mladých priateľov SZPB. V diskusii vystúpil aj podpredseda ZO Ján Šulej, ktorý hovoril o Oblastnej súťaži ZŠ „Medzníky II. svetovej vojny“ v roku 2020. Po ňom vystúpil predseda Obl. výboru Ing. Jaroslav Demian, ktorý vyzdvihol, že naša organizácia patrí medzi najväčšie organizácie na Slovensku, svojou činnosťou je najaktívnejšia v okrese a poprial nám ďalšie úspechy v tomto roku. Na záver bolo prijaté uznesenie a podané občerstvenie.

Ján Lakanda – predseda ZO

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším pripravila 21. novembra 2019 Pedagogická komisia – spoločenské vedy (Mgr. M. Skladaná, Mgr. M. Krupová, Mgr. M. Kalmanová, Mgr. I. Datková) pri Základnej škole s materskou školou Pohorelá pestrý kultúrny program pod názvom „Oslávme život“.

Symbolickú kyticu uvoľní z piesní a básní, tančov a dramatických výstupov popretkávaných hudobnými číslami si spolu so žiakmi chceli uctiť starších ľudí v našom okolí. Peknými srdiečkami upletených z vlny prispeli aj žiačky z krúžku Ručné práce. Pre členov Klubu dôchodcov a starších občanov Pohorelej bolo popoludnie strávené na pôde školy spustením pokojného toku dní. Účinkujúci i hostia vytvorili neobyčajné spoločenstvo, ktoré naplnilo radosť, harmónia a pohoda. V závere sa pán riaditeľ Mgr. Jozef Šajša poďakoval za krásny program a všetkým žiakom a učiteľkám za výborne odvedenú prácu pri organizovaní programu.

Mgr. Mariana Krupová

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

91 rokov

Karol Bialik, Kpt. Nálepku 181

85 rokov

Anna Simanová, Orlová 630

83 rokov

Matej Pompura, Za Vršok 218

82 rokov

Mária Kanošová, Orlová 593

81 rokov

Anna Baksová, Clementisova 797

75 rokov

Ján Kuklica, Partizánska 525

Artúr Hlaváček, Pohorelská Maša 53

70 rokov

Anna Halušková, Športová 351

Štefan Tlučák, Jesenského 125

Ing. Jozef Slíz, Kpt. Nálepku 152

65 rokov

Jozef Pompura, Za potokom 704

Mária Krešáková, Orlová 583

Ján Gost', Kpt. Nálepku 82

Margita Pompurová, M. R. Štefánika 693

Mgr. PhDr. Ján Baksa, Orlová 577

Jozef Kalman, M. R. Štefánika 685

60 rokov

Mária Maťúšová, Jánošíkova 439

Katarína Tlučáková, Clementisova 810

Alžbeta Pletková, Kpt. Nálepku 10

NOVORODENCI

Lucia Polkorábová, Orlová 658

ZOSNULÍ

Jozef Koprajda, 76 r.

Gizela Harvanová, 80 r.

V B. Bystrici sa uskutoční benefičný koncert na podporu našej rodáčky Miriam a jej rodiny, ktorí pri živelní pohrome prišli o strechu nad hlavou.

Zo priateľom
BENEFIČNÝ KONCERT

28. február 2020
Aula Beliana
Banská Bystrica
Tajovského 40

18:00

ČENDEŠ • UFS MLADOST' TRNKI • LH JANA MAKU
TEMPERAMENT CIMBAL ORCHESTRA
ELEGANCE • HARMONIA VETRAK • METASTASIA BUDINSKA
POHORELSKÍ CHLOPI • SPOLOČNÉ SÚDIOVCI
JOSEF MAK • JÁN CHABADA • JOSEF MARTINSKÝ
A OČERSTVA BODNÁRIKOVÉ • MODERATOR ČITENÍ

www.predaj.sk
Informačné centrum Banská Bystrica

Z kroniky obce Pohorelá:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

1940 (zaznamenal kronikár Koloman Piljar) – **ĽUDOVÝCHOVNÝ KURZ PRE ŽENY:** Štefánikov ústav pre výchovu učiteľiek domácych náuk v Turčianskom Svätom Martine usporiadal na Horehroní ľudovýchovné kurzy pre ženy, v ktorých sa teoreticky a prakticky vyučovalo vareniu, šitiu, domácej hygieny a iným predmetom, potrebným pre praktický život. V Pohoreleji bol tento kurz od 1. februára do 15. marca 1940 a viedla ho učiteľka domácych náuk Anna Dujková. Absolvovalo ho 38 účastníč – žien i dievčat. Pred ukončením kurzu podrobila sa každá účastníčka ústnej skúške pred trojčlennou komisiou, ktorá pozostávala zo správcu tunajšej školy a dvoch učiteľiek. Kurzistky obdržali aj svedectvá o absolvovaní kurzu.

1960 (zaznamenal kronikár Vincent Auxt) – **KURZ PRVEJ POMOCI:** Vo februári a marci 1960 prebiehal v obci kurz prvej pomoci organizovaný Československým červeným krížom, ktorý viedol primár miestnej pôrodnice dr. Šmehýľ. Počiatkový počet účastníkov 36 sa však postupne znižoval, až kurz pre nezaujem občanov skočil s neúspechom.

ČINNOSŤ DO KSS: Činnosť Dedínskej organizácie Komunistickej strany Slovenska zhrňovala všetky politicko-kultúrne a hospodárske otázky obce i širších územných celkov, ako aj otázky vnútornej a medzinárodnej politiky. Pravidelne sa konali výberové a členské schôdze. Členovia DO KSS boli zapojení do stranického školenia, aby zvyšovali svoju politickú úroveň. Predsedom DO KSS je Matej Syč Miľy.

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT: Napriek tomu, že tunajší občania bez výnimky sa zapájajú do hospodárskeho budovania socialistickej krajiny na všetkých úsekoch, ešte vždy asi 85% obyvateľov sa pravidelne zúčastňuje cirkevných obrádov. V r. 1960 v miestnom kostole bol opravený a rozšírený organ nákladom cca 28 00,- Kč.

1970 (zaznamenal kronikár Július Orošín) – **POLITICKÝ A VEREJNÝ ŽIVOT:** Verejný život v obci účinne organizoval a riadil Miestny národný výbor (MNV) Funkciu predsedu MNV vykonával s. Paroš Ján. Členi Rady MNV boli: Paľus Matej – podpredseda, Vosko Karol – tajomník, Rochovský Matej – člen, Terek Juraj – člen, Puťoš Matej – člen, Rochovský František – člen, Šulej Ján – člen, Krušínsky Ján – člen.

Funkciu tajomníka vykonával Vosko Karol úväzkom do 30. novembra. Od 1. decembra funkciu tajomníka začala vykonávať s. Janošková Mária. V tomto roku nastali zmeny v zložení poslancov. V mesiaci júli boli koopotovaní za poslancov MNV súdruhovia MUDr. Kamzík Martin miesto Poláka Štefana a Maľ Ján miesto Chromča Michala.

Politický život v obci po celý rok veľmi účinne organizovala a riadila Dedínska organizácia Komunistickej strany Slovenska cez svoj výbor. Funkciu predsedu vykonával s. Matúš Juraj. Výbor DOKSS a Rada MNV politicko-výchovnou prácou sa pričínili o jednoznačnú podporu politiky nového vedenia Komunistickej strany Československa, ktorú občania prejavujú pri každej príležitosti na verejných hovoroch, na oslavách a na svojich pracoviskách. Cez rok sa v obci uskutočnili oslavy všetkých štátnych sviatkov a významných výročí. Programy na všetky oslavy pripravili Základná deväťročná škola, súbor Mladosť, mládežníci a Slovenský zväz žien. MNV a DO KSS venovali veľkú pozornosť všetkým oslavám. Postarali sa, aby prejavy na nich boli hodnotné a mali výchovný dopad na život v našej obci.

OBYVATEĽSTVO: Podľa sčítania, ktoré sa uskutočnilo v tomto roku má naša obec 3 316 obyvateľov, z toho mužov 1 613 a 1 703 žien. Mimo bydliska ale v okrese pracuje 434 občanov a mimo okresu 67. Ekonomicky činných osôb 1 262 a z toho v poľnohospodárstve len 12. V obci je 884 hospodárskych domácností. Občania pracujú v najväčšom počte v Omnii v Pohorelskej Maši, v Sige v Závadke a Novej Maši, v lesoch okolitých správ a na rôznych pracoviskách v blízkom a vzdialenejšom okolí.

Podľa sčítania má v obci 8 bytov ústredné kúrenie, 98 bytov kúpeľne, ďalej občania vlastnia 18 elektrických ohrievačov, 9 elektrických sporákov, 11 plynových sporákov, 243 chladničiek, 270 pračiek, 327 televízorov, 27 kuchynských liniek, 28 kuchynských robotov, 93 vysávačov, 53 motocyklov, 38 osobných áut, 47 garáží a 489 rádií.

I v tomto roku približne 20-25% žiakov, ktorí končili povinnú školskú dochádzku, išlo na výberové školy. Podobne aj na vysokých školách študuje primeraný počet žiakov.

V o v í r e č a s u . . .

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2020/02, ročník XVI., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Nová 392, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzávierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohoreleji;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne. Pripravujeme aj ďalšiu verejnú výstavu historických fotografií.